

Izvadak iz Planinarskog vodiča **UPOZNAJMO HRASTOVIČKU GORU**

PETRINJA

Na desnoj obali Kupe, desetak kilometara prije njezinog utoka u Savu, na raskrižju putova što od Zagreba vode prema Bosni i od Karlovca prema Sisku i Slavoniji, smjestila se Petrinja, grad sa 17000 stanovnika. Prvi do sada poznati pisani trag o Petrinji govori o povlasticama što ih je brat hrvatsko-mađarskog kralja Bele IV. slavonski herceg vojvoda Koloman 1240. godine dodijelio građanima Petrinje, no to se odnosi zapravo na grad koji je bio nekih petnaestak kilometara južno od današnje Petrinje. Na današnjem mjestu Petrinja se počela stvarati 1592. godine kada je turski vojskovođa Hasan-paša Predojević, prolazeći kroz ove krajeve, zbrisao s lica zemlje dotadašnji grad i odlučio sagraditi novu i čvrstu utvrdu 15 km sjevernije, na desnoj obali rijeke Kupe, radi bržeg zauzimanja Siska. nakon poraza Turaka kod Siska i pogibije Hasan-paše Predojevića (24. rujna 1593.) utvrdu je zauzela hrvatska vojska i od tada ulazi u sastav Vojne krajine.

Kroz 17. st. Petrinja je ostala važno vojno uporište za borbu protiv Turaka, sa stalnom vojnom posadom. Odlukom cara Leopolda I. 1703. godine ukinuta je tvrđava i počelo je njeno rušenje. Tridesetih godina 18. st. reorganizirana je Vojna krajina i u Petrinju je postavljeno sjedište II. banske regimente (pukovnije) i osnovna vojna škola. Godine 1765. Petrinja postaje slobodna krajišnička općina sa svim pripadajućim pravima, što pospješuje razvoj raznih obrta. Godine 1809., nakon mira između Austrije i Francuske u Schönbrunnu, Petrinja potpada pod francusku vlast koja je potrajala do 1814. godine. Iz tog razdoblja ostao je lijepo uređen gradski park. Početkom 19. stoljeća Petrinja broji 2881 stanovnika (Senj, 2744, Karlovac 3224, Bjelovar 804, Zagreb 7706). No, iako mala, Petrinja u to vrijeme ima vrlo razvijen obrt što nam potvrđuje i brojka od 328 obrtnika raznih struka. Razvija se svilarska proizvodnja, građevinarstvo, proizvodnja piva, a 1821. god. počinje razvoj mesarskog obrta obitelji Gavrilović. Značajna je i prosvjetna djelatnost u Petrinji započeta 1862. osnivanjem učiteljske škole, poslije Zagrebačke učiteljske škole, prve ovakve ustanove u Hrvatskoj. Petrinjska pukovnija ukinuta je 1873., a tek 1881. ovo je područje pripojeno Hrvatskoj. Od tada se Petrinja razvija u okviru Hrvatske.